

УЙ ЖОЙНИ ФОНДИНИ БОШҚАРИШ ТИЗИМИНИНГ АСОСИЙ ВАЗИФА ВА МАҚСАДЛАРИ

Toshkent Davlat Transport Universiteti Katta o'qituvchi:

Sabirova Shoista Mirayupovna

telefon: +998(97)1577675

sabirovashoista@gmail.com

Аннотация: Ушбу мақолада уй-жой фондини бошқариш тизимининг асосий вазифа ва мақсадлари кўриб чиқилади. Уй-жой фондини самарали бошқариш, уни сақлаш, таъмирлаш, фойдаланиш ва ривожлантиришга оид чора-тадбирлар таҳлил қилинади. Шунингдек, уй-жой фондини яхшилашга қаратилган чоралар, муҳандислик-коммуникация тизимларини такомиллаштириш, қонуний базани мустаҳкамлаш ва аҳоли билан ишлаш механизмлари ҳақида маълумотлар берилади.

Калит сўзлар: Меъёрий-ҳуқуқий, уй-жой мулкдорлари, ўзини ўзи бошқариш.

“Уй-жой фондини бошқариш” тушунчаси уй-жой объектларининг самарали сақланиши, хизмат кўрсатилиши ва таъмирланишига доир барча ишларни ўз ичига олади. Бу жараён давлат ва хусусий секторлар орасида куйидаги асосий жиҳатларни ўз ичига олади:

- **Техник ва ҳуқуқий база** Ўзбекистон Республикасининг Уй-жой кодекси, «Кўп квартирали уйларни бошқариш тўғрисидаги» қонун ва бошқа меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар уй-жой фондини бошқаришнинг асосий принциплари ва тартибини белгилайди.

- **Рўйхатдан ўтказиш ва инвентаризация** Уй-жой фондида киритиладиган объектлар (уйлар, квартиралар, хизмат турар жойлари ва ҳоказо) давлат кадастри орқали рўйхатдан ўтказилади. Техник ҳолатни мунтазам назорат қилиш ва инвентаризация ўтказиш орқали

уй-жой объектларининг қиймати, сифати ва эксплуатация ҳолати баҳоланади.

• **Хизмат кўрсатиш ва таъмирлаш** Фонд объектларига доир техник хизматлар, профилактик таъмирлаш ва капитал таъмирлаш ишлари белгиланган стандартлар асосида амалга оширилади. Бу жараёнда мулкдорлар, ижарага олувчилар ва уй-жой мулкдорлари ширкатлари ўртасида шартномалар тузилади.

• **Молиявий ва ташкилий механизмлар** Муносиб турар жой шартлари, коммунал хизматлар ҳақи ва мулкдорлар орасидаги умумий харажатлар тўлови тартиби махсус белгиланади. Давлат, маҳаллий ҳокимият органлари ва уй-жой мулкдорлари ширкатлари биргаликда уй-жой фондини бошқаришнинг мунтазам ҳисобдорлигини таъминлайди.

• **Ўзини ўзи бошқариш ва очиқлик** Бошқариш усулининг бир қисми фуқароларнинг ўзини ўзи бошқаришини ташкил этиш ва мулкдорлар орасида очиқ ва шаффоф қарорлар қабул қилиш принципларига асосланган.

Уй-жой фондини бошқаришнинг мақсадлари:

1. Аҳолини сифатли уй-жой билан таъминлаш – турар жой фондини модернизация қилиш ва ривожлантириш.
2. Уй-жой фондини самарали бошқариш – фонддан оқилона фойдаланиш ва унинг узлуксиз эксплуатациясини таъминлаш.
3. Муҳандислик-коммуникация тизимларини яхшилаш – сув, газ, электр ва иссиқлик таъминоти тизимларининг барқарор ишлашини таъминлаш.
4. Экологик барқарорликни таъминлаш – энергия тежамкорлик технологияларини қўллаш ва яшаш муҳитини яхшилаш.
5. Қонуний базани такомиллаштириш – уй-жой фондини бошқариш бўйича ҳуқуқий нормаларни такомиллаштириш.

Уй-жой фондини бошқаришнинг асосий вазифалари:

- Уй-жой фондини рўйхатдан ўтказиш ва ҳисобини юритиш.
- Таъмирлаш ва сақлаш ишларини ташкил этиш.
- Ижара муносабатларини тартибга солиш.
- Коммунал хизматлар сифатини назорат қилиш.
- Реконструкция ва модернизация ишларини амалга ошириш.
- Аҳоли билан ишлаш ва мурожаатларини ҳал этиш.

Хулоса

Уй-жой фондини бошқаришнинг мақсади – уй-жой объектларининг узок муддатли самарадорлигини таъминлаш, техник ҳолатини яхшилаш ва аҳолига қулай, хавфсиз ва сифатли яшаш шароитларини яратишдир.

Уй-жой фондини бошқариш тизими аҳолининг яшаш шароитларини яхшилаш, турар жойларни сақлаш ва ривожлантириш, шунингдек, коммунал хизматлар сифатини оширишга қаратилган. Бу тизим самарали ишлаши орқали шаҳар инфратузилмасининг барқарор ривожланишига ҳисса қўшади.

Фойдаланилган адабиётлар

- 1 O'zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori, 24.05.2022 yildagi PQ-257-son
2. Shoista, S., & Islomovna, M. F. (2023). Hydrostatics, Forces Acting on Liquids. Miasto Przyszłości, 33, 34-36.
3. Mirayupovna, S. S. (2023). SUVNI IST 'EMOLCHILARGA UZATISHDA GIDRO ZARBALARNI BARTARAF ETISH CHORALARI TO'G'RISIDA. Journal of new century innovations, 43(4), 149-152.
4. "Transport ob'yektlarida yong'inga qarshi suv ta'minoti". Darslik. U. Baxramov, Sh.M.Sabirova. TDTU, T. : 2021, 209 bet.